

Schoolplan Panora Lyceum

2019-2023

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1. Gemeenschappelijke ambitie	4
1.1 Wereldwijd onderwijs	4
1.2 Identiteit	4
1.3 Onze waarden	5
Sociaal:	5
Onderzoekend:	5
Duurzaam:	5
Persoonlijk:	5
2. Onderwijskundige uitgangspunten	6
2.1 Leren als een sociaal proces	6
2.2 Panora als lerende organisatie	6
2.3 Kwaliteit	8
2.3.1 Evalueren en meten	8
2.3.2 Determinatie na leerjaar 2	8
3. Panora in de praktijk	9
3.1 Onze leerlingen	9
3.2 Onze vakexperts	9
3.3 Versterkt mentoraat	9
3.4 Ondersteuning en begeleiding	10
3.5 Onderwijs in thema's	10
3.6 Wereldburgerschap	11
3.6.1 Unesco- gedachtegoed	11
3.6.2 Wereldburgerschap en tweetalig onderwijs	12
3.7 PUUR-programma	12
3.7.1 Meer- en hoogbegaafde leerlingen	12

Voorwoord

Voor u ligt het schoolplan van het Panora Lyceum, een nieuwe school voor voortgezet onderwijs in Doetinchem. Het Panora Lyceum start per augustus 2020 met een brugklas voor leerlingen met het advies mavo, havo, atheneum en gymnasium.

Door het afnemende aantal leerlingen op basisscholen in de regio was er met drie scholen voor mavo, havo en vwo-onderwijs in Doetinchem eigenlijk één school te veel. De Doetinchemse scholen zagen in deze bedreiging een kans om ‘kwalitatief onderwijs’ te herdefiniëren. Zo ontstond het Panora Lyceum. Een school die een wereldwijze kijk op onderwijs biedt.

Het Panora Lyceum is afgeleid van het woord panorama. Leerlingen vormen vanuit een breed (panoramisch) perspectief een mening over wat er in de wereld om hen heen gebeurt. De school heeft een ‘wereldwijze’ kijk op onderwijs en laat leerlingen buiten kaders en grenzen denken. Nieuwsgierig zijn naar het onbekende vormt dé opstap naar wereldburgerschap. Het Panora Lyceum staat voor een inspirerende en avontuurlijke ontdekkingsstocht naar eigen visie, talenten en mogelijkheden.

De nieuwe school wordt opgebouwd vanaf de brugklas. Ieder jaar komt er een nieuwe jaarlaag bij totdat de school na zes jaar volgroeid is. Samen met enthousiaste collega’s een nieuwe school mogen bouwen, is een unieke kans. Mooi is dat vanaf het begin de collega’s van de huidige drie scholen met veel deskundigheid en energie samen vorm hebben gegeven aan het nieuwe onderwijsconcept. Het resultaat is een eigentijds, vakoverstijgend onderwijsconcept om trots op te zijn!

Leerlingen van het Panora Lyceum leren samen met anderen een bijdrage te leveren aan het beantwoorden van vraagstukken in de samenleving. Dat doen ze in een uitdagende omgeving waarin zij zich voorbereiden op studeren, werken en leven in een internationale setting. In het curriculum, wat aangeboden wordt in onderwijs in thema’s, nemen cultuur, kunst, wetenschap en internationale gerichtheid een belangrijke plaats in. Leerlingen benaderen vraagstukken nieuwsgierig, onderzoekend en creatief.

Dit schoolplan is een werkdocument. De komende maanden vullen we het schoolplan verder aan met doelstellingen en ambities en krijgt de nieuwe school steeds meer kleur. Waar “hij” staat in dit schoolplan wordt ook “zij” bedoeld. Voor de leesbaarheid is gekozen voor de hij-variant.

Paddy Harbers
Rector Panora Lyceum

1. Gemeenschappelijke ambitie

1.1 Wereldwijs onderwijs

Het Panora Lyceum biedt wereldwijs onderwijs. De leerling leert verder te kijken dan zijn neus lang is. Met een open blik naar de wereld en samen met anderen ontwikkelt hij zich tot een wereldwijze burger: iemand die midden in de samenleving staat en weet wat er in zijn omgeving speelt, ver weg en heel dichtbij.

Leren op Panora betekent grenzen verleggen. De leerling leert door te onderzoeken, door zichzelf en anderen uit te dagen. Daarbij mag hij fouten maken. Leren van fouten is een essentieel onderdeel van ons leerproces.

Wij leren de leerling zich bewust te zijn van zichzelf en van zijn invloed op de omgeving. Door ontmoetingen met anderen krijgt hij oog voor die wereld, en maakt hij er deel van uit. Leren is een interactief proces.

Wij geloven dat iedereen zich wil ontwikkelen. Onze leerlingen krijgen dan ook alle kans om te groeien, in een veilige omgeving waarin zij zichzelf kunnen zijn. We gebruiken de nieuwsgierigheid van de leerling als vertrekpunt en prikkelen deze zoveel mogelijk,

Een Panora-leerling wordt zelfbewuster, sociaal bewuster en wereldwijs.

1.2 Identiteit

Het Panora lyceum is een openbare school voor mavo, havo, atheneum én gymnasium: Nederlandstalig en tweetalig.

Iedereen is bij ons welkom op de afdeling die bij hem past. Iedereen is vrij om zichzelf te zijn. Op het Panora Lyceum leren we vanuit de grondhouding dat iedereen uniek is. We zien elkaar, tonen respect en laten elkaar weten dat we ertoe doen.

Wij koesteren de verschillen tussen mensen. Verschillen maken ontmoetingen mogelijk die spannend en verrijkend zijn. Wij, leerling en medewerker, leren onszelf en anderen kennen in gesprek, in debat, in contact met mensen met overtuigingen en achtergronden die soms anders zijn dan de onze.

We delen de overtuiging dat we ons ontwikkelen vanuit nieuwsgierig zijn naar de wereld om ons heen. Daarbij is kennis van onze achtergrond en onze wortels onontbeerlijk. Het ontdekken van deze wereld doen we niet alleen: iedereen op school werkt vanuit betrokkenheid en verantwoordelijkheid samen aan contextrijk en eigentijds onderwijs.

1.3 Onze waarden

Sociaal:

Leren met een open blik naar de maatschappij:

- we leren door te ontmoeten, ons in te leven in de ander en relaties aan te gaan. Zo bouwen we een besef op van de wereld om ons heen
- we verbinden ons onderwijs aan de wereld en andersom
- we bieden een brede vorming vanuit een rijke (en soms complexe) werkelijkheid
- we hebben aandacht voor internationale verbondenheid, verdraagzaamheid en solidariteit
- we werken aan wereldburgerschap en willen de wereld mooier maken, ver weg en dichtbij

Onderzoekend:

Leren door te verbinden en te ontdekken:

- we prikkelen de nieuwsgierigheid en stimuleren intrinsieke motivatie
- we verbinden leerdoelen en vakken waardoor ons onderwijs contextrijker wordt
- we benaderen thema's vanuit meerdere perspectieven
- we hebben aandacht voor het (leren) stellen van vragen en het expliciteren van (persoonlijke) leerdoelen
- we werken met een herkenbare en vaste leercyclus

Duurzaam:

Leren met het oog op het nu én de toekomst:

- we borgen dat wat goed is en we leren van onze fouten
- we verleggen continu onze grenzen en borgen ons vertrekpunt
- we streven naar voortdurende ontwikkeling van kennis, vaardigheden en attitude
- we voelen ons verantwoordelijk voor de wereld om ons heen en handelen daarnaar

Persoonlijk:

Leren vanuit de grondhouding dat iedereen uniek is:

- we zien elkaar, tonen respect en laten elkaar weten dat we ertoe doen
- we koesteren verschillen tussen mensen
- we leren leerlingen in toenemende mate regie te nemen over hun eigen leerproces
- we richten ons in de begeleiding op de persoonlijke groei
- we leren leerlingen keuzes te maken en verantwoordelijkheid te nemen we tonen ambitie, omdat we steeds het maximale uit onszelf willen halen: we zijn trots op onze opbrengsten

2. Onderwijskundige uitgangspunten

2.1 Leren als een sociaal proces

De zin en richting van goed onderwijs wordt bepaald door drie domeinen: kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming.

Bij kwalificatie gaat het erom dat leerlingen zich kennis, vaardigheden en attitudes eigen maken die nodig zijn voor het kunnen participeren in de samenleving en het functioneren in het vervolgonderwijs.

In het domein van de socialisatie worden leerlingen voorbereid op hun leven als lid van een gemeenschap en maken ze kennis met tradities, omgangsvormen en praktijken. Leerlingen maken kennis met de normen en waarden van het grotere geheel, wat een samenleving kan zijn, maar ook een organisatie of de school. Betrokkenheid staat voorop: er wordt niet alleen kennisgenomen van het grotere geheel, maar er wordt ook een beroep gedaan op de eigen verantwoordelijkheid van het individu om bewust de keuze te maken om te participeren.

In het laatste domein, persoonsvorming, staat de vorming van de persoon centraal en de ontwikkeling van eigen identiteit en uniciteit, autonomie en verantwoordelijkheid en het ontdekken van drijfveren en passies. De vragen die daarbij de kern vormen, zijn: wie ben ik, wat kan ik en wie wil ik zijn.

Op het Panora Lyceum zien we leren als een sociaal proces. Dit sluit aan bij de sociaal constructivistische leertheorie. Wij herkennen ons in het volgende citaat van Vygotsky, een van de grondleggers van deze leertheorie:

"What a child can do today with assistance, she will be able to do by herself tomorrow."

2.2 Panora als lerende organisatie

Het Panora Lyceum is een organisatie die er bewust op gericht is het leren en het leervermogen van individuen en groepen als geheel te vergroten en met elkaar te verbinden. Zo ontstaat er continue verandering op individueel, groeps- en organisatieniveau. Leren van jezelf, leren van elkaar en leren van experts zijn de uitgangspunten. Een lerende school kenmerkt zich onder meer door:

- permanente ontwikkeling van beleid met betrokkenheid van alle medewerkers
- gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het geheel
- bewust leren van en met elkaar
- initiatieven worden gestimuleerd
- ontplooiingskansen voor iedere medewerker met zijn eigen kwaliteit als vertrekpunt
- een flexibele organisatiestructuur met een professionele cultuur

Een professionele cultuur creëert uitdagingen en kansen, maar stelt ook eisen aan de professionele ontwikkeling van de medewerkers en de leiding.

De professionele cultuur behoort zo te zijn dat de professionaliteit van de medewerkers zichtbaar toeneemt. Om dat te bereiken creëert de organisatie professionele ontmoetingen tussen de medewerkers waarin ze van en met elkaar kunnen leren. Daarnaast stellen medewerkers zich proactief op en nemen eigen verantwoordelijkheid om leeransen voor zichzelf en anderen te creëren.

De kenmerken van de Panora-cultuur:

- ◊ vertrouwen is de basis voor leren, samenwerken en samenleven
- ◊ medewerkers zijn gericht op kwaliteit en hebben affiniteit met de doelstellingen van de organisatie
- ◊ er is sprake van erkende ongelijkheid (we doen recht aan verschillen)
- ◊ iedereen doet mee (we hebben spelers, geen toeschouwers)
- ◊ iedereen is aanspreekbaar op gedrag en gedrag is gericht op ontwikkeling
- ◊ we praten met elkaar en niet over elkaar

In een professionele cultuur gaat het om de erkende ongelijkheid. Als mens is iedereen gelijkwaardig, maar tussen professionals zijn er verschillen op vlak van loopbaanontwikkeling en ervaring. Het gaat er in een professionele cultuur om dat er wordt uitgegaan van de verschillen en dat die verschillen ook erkend worden. Van belang is dat het heel gewoon wordt dat mensen worden aangesproken op wat ze kunnen en dat ze openlijk met elkaar kunnen bespreken wat ze niet kunnen om van en met elkaar te kunnen leren. Het bevorderen en verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs staat hierbij centraal.

Dit impliceert ook dat in een professionele cultuur het idee verlaten moet worden dat iedereen over alles meepraat. Er moet gemobiliseerd worden op basis van kennis, kunde en affiniteit om de kwaliteit hoog te houden.

De beslisser in een professionele cultuur is degene die de leiding heeft over een bepaald deel van de organisatie of over de totale organisatie. Belangrijk bij het nemen van beslissingen is dat er sprake is van geïnformeerde beslissingen. De beslisser betreft dan ook de aangewezen gesprekspartners. Draagvlak voor genomen beslissingen heeft hierbij altijd de aandacht. Er wordt gewerkt binnen een cultuur waarin verantwoordelijkheden van medewerkers helder zijn. Medewerkers zijn aanspreekbaar op deze verantwoordelijkheden.

(Bijlage professionaliseringsplan, volgt in 20/21)

(Bijlage: notitie gesprekkencyclus, volgt in 20/21)

2.3 Kwaliteit

Om de kwaliteit van al dat wat ontwikkeld wordt te meten en te borgen maken wij gebruik van onderstaande toetsstenen;

- ∩ we leren door ontmoeten
- ∩ iedereen is uniek is onze grondhouding
- ∩ nieuwsgierigheid is de norm
- ∩ we borgen dat wat goed is en we leren van onze fouten
- ∩ we zijn trots op onze goede resultaten
- ∩ we leren van onze fouten
- ∩ we willen de wereld mooier maken, dichtbij en ver weg

Onze leerlingen, onze ouders, onze medewerkers en relevante stakeholders zullen betrokken worden bij de evaluatie van ons onderwijs. Dit om kwaliteit te garanderen en optimaliseren.

2.3.1 Evalueren en meten

Op het Panora Lyceum maken we toetsen om van te leren. Evalueren en meten vormen het uitgangspunt. We werken zowel formatief als summatief.

Aanvullend zal een vorm van zogenaamde methodeonafhankelijke volgtoetsen gekozen worden. Hiervoor zal gebruik gemaakt worden van Cito VAS. Dit om de ontwikkeling van onze leerlingen (voor de kernvakken) te kunnen waarborgen en tijdig bij te kunnen sturen waar nodig.

(Bijlage: Evalueren en meten op het Panora Lyceum, conceptversie beschikbaar)

2.3.2 Determinatie na leerjaar 2

Na het basisonderwijs gaan de leerlingen naar de tweejarige brugperiode op het Panora Lyceum.

Er zijn vier instroompunten:

mavo

havo-mavo

atheneum-havo

gymnasium

Leerlingen kunnen bij alle instroompunten kiezen voor de Nederlandstalige of tweetalige variant.

In mei van het tweede leerjaar wordt definitief bepaald welke leerroute na het tweede jaar gevolgd gaat worden.

(Bijlage kwaliteitshandboek, volgt in 20/21)

(Bijlage beleidscyclus vanuit PDCA model, volgt in 20/21)

3. Panora in de praktijk

3.1 Onze leerlingen

We zien leerlingen als partners in leren. Dat houdt in dat leerlingen al vroeg leren om verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen ontwikkelingstaken en ook de mogelijkheid krijgen om grenzen te verleggen. Leerlingen worden uitgedaagd en krijgen ruimte om zich vanuit de persoon die ze al zijn, te ontwikkelen tot zelfstandige jonge mensen die zich bewust zijn van hun verhouding met de omgeving en de mensen om hen heen.

Ons onderwijs is eigentijds, actueel en contextrijk onderwijs van hoog niveau, zodat onze leerlingen wereldburgers worden die met vertrouwen in de wereld staan. Ze voelen en nemen in toenemende mate verantwoordelijkheid voor de eigen ontwikkeling, de ontwikkeling van anderen en de zorg voor de omgeving. Onze leerlingen doen kennis op, leren vaardigheden aan en krijgen een bij hen passend diploma.

3.2 Onze vakexperts

- Onderschrijven de waarden en het onderwijsconcept van het Panora en dragen deze uit als ambassadeur
- Zetten de ontwikkeling van leerlingen centraal
- Willen samenwerken met leerlingen en collega's
- Werken aan een professionele relatie met leerlingen, gaan voor echte aandacht en stimuleren leerlingen om (zelf) initiatief nemen
- Willen werken aan hun professionele ontwikkeling
- Zijn in staat zelf lesmateriaal te ontwikkelen
- Betrekken de actualiteit en maatschappelijke thema's in het onderwijsprogramma
- Geven vorm en inhoud aan eigentijds onderwijs
- Hebben een breed didactisch en pedagogisch repertoire
- Dragen bij aan internationale uitwisseling
- Zijn pedagoog en vakexpert
- Werken binnen en buiten de school; verleggen grenzen

3.3 Versterkt mentoraat

Het is belangrijk dat leerlingen een goed beeld ontwikkelen van hun eigen ambities, doelen, interesses en talenten. We leren hen met plezier en zelfvertrouwen eigen keuzes te maken en verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen leerproces, geïnspireerd door hun als vakexpert en met persoonlijke begeleiding van hun mentor.

We sturen op een veilig leerklimaat door intensieve begeleiding. De mentor heeft drie begeleidingsmomenten per week met zijn of haar mentorleerlingen. De ontwikkeling van

leerlingen (het “zijn” en “worden”) staat centraal op onze school. In de eerste twee leerjaren fungeert de mentor als “gids” voor de mentorleerlingen.

Alle medewerkers van het Panora Lyceum hebben veel aandacht voor de relatie, de “vorming” van de leerlingen en leveren een betekenisvolle bijdrage aan de ontwikkeling van de leerlingen. Dat betekent ook dat iedereen, leerling en medewerker, aanspreekbaar is op gedrag en dat dit gedrag gericht is op ontwikkeling. We werken met het Herstelrecht. Herstelrecht houdt in dat leerlingen gevolgen van gemaakte fouten mogen/moeten herstellen. Ook wanneer een leerling een strafmaatregel opgelegd krijgt, volgt daarna in de meeste gevallen de mogelijkheid om te herstellen.

(Bijlage notitie Leerlingzaken, volgt in 20/21)

3.4 Ondersteuning en begeleiding

Passend onderwijs is er voor alle leerlingen. De dienst Leerlingzaken richt zich op;

- ◊ De deskundigheidsbevordering van medewerkers om specifieke hulpvragen van leerlingen te bedienen
- ◊ Een kwalitatief goede leerlingbegeleiding en ondersteuning
- ◊ Het versterken van leerlingbetrokkenheid en participatie
- ◊ Praktische zaken (verlof, te laat, absentie etc.)
- ◊ Een snelle en adequate behandeling van leerlingvragen

3.5 Onderwijs in thema's

Ons onderwijs is vakoverstijgend en thematisch opgebouwd op basis van IMYC. Dit doen wij om de volgende redenen;

- ◊ Het onderwijs krijgt vorm aan de hand van een vaste leeracyclus
- ◊ We geven betekenis (aan complexe zaken)
- ◊ Leerlingen leren risico's te nemen tijdens het leren in een veilige omgeving
- ◊ Deze manier van leren en werken draagt bij aan het creëren van acceptatie en groepsgevoel
- ◊ Leerlingen krijgen hulp bij plannen, beslissen en omgaan met verantwoordelijkheid.
- ◊ Thema's zijn gericht op de leeftijdsfase van de kinderen in de onderbouw
- ◊ Elk thema laat een duidelijke samenhang zien tussen alle schoolvakken
- ◊ Vakoverstijgende vaardigheden als creativiteit, kritisch denkvermogen, probleemoplossend vermogen, leervaardigheden en samenwerken worden veelvuldig gestimuleerd binnen het IMYC-concept.
- ◊ Het curriculum dekt de kerndoelen van de onderbouw
- ◊ Het onderwijs is leerdoelgericht

- ◊ Het biedt mogelijkheden om te differentiëren op niveau, werkvorm en tempo.
- ◊ Evalueren en meten vormt de kern bij het monitoren van de ontwikkeling van de leerling.
- ◊ IMYC sluit aan bij onze doelen internationalisering, actief burgerschap en samenleven in de multiculturele wereld.
- ◊ Er wordt actief gewerkt aan de persoonlijke ontwikkeling, waarbij reflectie een belangrijke rol speelt.

3.6 Wereldburgerschap

Leerlingen voorbereiden op hun deelname aan de maatschappij is een van de kerntaken van het onderwijs. Sinds 2006 zijn scholen wettelijk verplicht aandacht te besteden aan actief burgerschap en sociale integratie (zie de kerndoelen 36, 37 en 38, en aspecten van kerndoelen 34, 35 en 39).

Volgens het SLO brengt burgerschapsvorming leerlingen de basiskennis, vaardigheden en houding bij die nodig zijn om een actieve rol te kunnen spelen in de eigen leefomgeving en in de samenleving. Zij werken daarbij aan drie domeinen: democratie, participatie en identiteit. Leerlingen maken kennis met begrippen als grond- en mensenrechten, duurzame ontwikkeling, conflicthantering, sociale verantwoordelijkheid, gelijkwaardigheid en het omgaan met maatschappelijke diversiteit. De kennis van die begrippen komt niet alleen uit het boekje, maar wordt ook geleerd door te oefenen in de praktijk.

De begrippen die bij burgerschapsvorming van belang zijn, zijn ook van belang bij wereldburgerschap. De wereld speelt – gevraagd of ongevraagd – een rol in het leven van de leerlingen. Die wereld is daarbij soms dichterbij dan men denkt. Net zoals er internationalisation at home is, is er global citizenship at home. Om wereldburger te worden, hoeven leerlingen niet de grens over; dat kan ook dicht bij huis. Mensen van verschillende culturen en nationaliteiten wonen immers samen in Nederland.

Wereldburgerschap zorgt voor een internationale dimensie op school; de leerlingen worden zich ervan bewust dat zij onderdeel zijn van een mondiaal systeem en verbonden zijn met de rest van de wereld. Daar spelen ze als wereldburger een actieve rol in. Wereldburgerschap gaat een stapje verder dan burgerschap: het kijkt verder dan het Nederlands burgerschap. Je zou kunnen zeggen dat wereldburgerschap een optelsom is van internationalisering en burgerschap. Van 'ik en de wereld' naar 'de wereld en ik!' Daarbij vergemakkelijkt het spreken van een gemeenschappelijke taal de communicatie.

3.6.1 Unesco- gedachtegoed

Unesco is een onderdeel van de Verenigde Naties. Alle Unesco-scholen in de wereld werken samen hard aan het ideaal:

“Building peace in minds of men and women”.

In het Unesco-schoolprofiel staan de doelstellingen internationale verbondenheid, verdraagzaamheid en solidariteit centraal. Unesco-scholen maken deel uit van een wereldwijd netwerk waarin specifieke thema's structureel en schoolbreed aan de orde komen. Het Panora Lyceum heeft de status van oriëntatieschool binnen Unesco.

Wij geven, binnen onderwijs in thema's, invulling aan het gedachtegoed door de volgende vier Unesco-thema's in het onderwijsaanbod te integreren: vrede en mensenrechten, intercultureel leren, wereldburgerschap en duurzaamheid.

Unesco ziet de vier vormen van leren uit het rapport van Jacques Delors, Learning-the treasure within (1996), als pijlers onder het onderwijs:

Learning to be
Learning to do
Learning to know
Learning to live together

Wij onderschrijven deze pijlers en zij komen tot uiting in onze waarden die eerder beschreven zijn.

Onze leerlingen en vakexperts nemen actief deel aan het platform van UNESCO in Nederland en in het buitenland. Ze werken samen aan projecten. Daar leren ze van elkaar om de grote vragen van de wereld te begrijpen en aan te pakken.

3.6.2 Wereldburgerschap en tweetalig onderwijs

Ook het vroeg leren van een vreemde taal hoort bij wereldburgerschap: 'je in het Engels kunnen uiten' wordt steeds vaker gezien als een van de basisvaardigheden die nodig zijn om een plek op de arbeidsmarkt te kunnen verwerven en om als (wereld)bürger te kunnen functioneren. Om deze reden kiezen wij ervoor om tweetalig onderwijs op alle afdelingen aan te bieden.

(Bijlage visiedocument wereldburgerschap en TTO, volgt in 20/21)

3.7 PUUR-programma

Op het Panora Lyceum vinden we het belangrijk dat er voor alle leerlingen ruimte en tijd is voor eigenheid en het maken van eigen keuzes. Door naast het reguliere curriculum modules aan te bieden en ruimte te geven voor eigen initiatieven, willen wij recht doen aan de eigenheid van de leerling. Zo bieden we leerlingen de mogelijkheid om eigen interesses verder te ontdekken, te onderzoeken en te ontwikkelen.

Dit extra programma heet PUUR. PUUR staat voor Panora-uur en voor eigenheid en originaliteit. Ook staat het voor uniek. Ieder mens is uniek en heeft recht op zijn eigen unieke ontwikkeling.

PUUR is er voor alle leerlingen van alle afdelingen. Naast het programma voor alle leerlingen bestaat er op het Panora een specifiek programma voor de meer- en hoogbegaafde leerlingen.

3.7.1 Meer- en hoogbegaafde leerlingen

Het Panora Lyceum is aspirant-begaafheidsprofielschool (BPS). Dit betekent dat de meer-en hoogbegaafde leerling op het Panora Lyceum de mogelijkheid krijgt om naast, dan wel tijdens, het

reguliere onderwijsprogramma deel te nemen aan het BPS-programma. Deze leerlingen hebben namelijk vaak een andere leerbehoefte en een andere manier van werken. Met het extra aanbod voor deze leerlingen wordt hieraan tegemoet gekomen zodat ook deze leerlingen zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Voor een nadere uitwerking van dit programma wordt verwezen naar het beleidsdocument BPS. Het BPS-programma maakt onderdeel uit van het PUUR-programma.

(Bijlage visiedocument BPS/PUUR, volgt in 20/21)